

Stoltheten i att vara socionom

"Den här terminen har gjort mig till optimist", sa min klasskamrat när vi satte oss i gräset. Det var juni 2013, och vi hade just skrivit klart sista tentan på första terminen på socionomprogrammet.

Jag förstod direkt vad hon menade. Flera gånger under terminen hade vi drabbats av den där särskilda känslan som vi delat med varandra, den som kom av att befinna sig i den disciplinära brytpunkt som är första terminen på socionomprogrammet, en uppsättning kurser som borde påtvingas alla som ska leva i ett samhälle, det var vi överens om.

Välfärdspolitik möter systemteori, interaktionism möter intersektionalitet, livsloppsteori möter socialpsykologi. Det gör något med en att se människan belyst från alla dessa vinklar. Vi satt där i gräset, en aning nyfödda.

När jag läste den inledande delen av *Rekordårens socionomer* drabbades jag åter av denna känsla en aning. En egendomlig lycka, som att ha ett färdigt pussel framför mig. Också påmind om stoltheten att jag nu vara klar och fick sitta ihop med och verka i denna brytpunkt, att stolt bära denna korsbefruktade samhällskunskap och förståelse av människan som det annars verkade ta folk ett helt liv att tillskansa sig. Stolt, ja nästan kaxig. Och det kunde man ju få kosta på sig.

Kaxig är väl en känsla som jag tror att de flesta verkande socionomer inte har så mycket av i sin vardag.

Denna syn på människan som samhällsvarelse, som en del av en grundläggande komposition i yrket, bekräftas också genom berättelserna från de undersökta socionomernas yrkesliv. Problemen går igen och de inre processerna känns igen; stress, byråkrati, individualism, dålig politisk styrning, New public

Management och frustrationen över organisationerna som botas av en oförgänglig nyfikenhet på människan.

En bismak som ibland drabbar mig när jag läser boken förstår jag är ett slags av avund. Jag påminns om generella skillnader, inte bara mellan olika klasser utan mellan olika generationers livsvillkor, en skillnad som jag tror med tiden kommer att bli allt djupare och tydligare. Kanske inte enbart i egenskap av socionomer, men 40-talisterna som grupp har möjligtvis åtnjutit världshistoriens bästa liv när det kommer till trygghet, frihet och sociala rättigheter. De är också en bekant graf vi sett under utbildningen, Sveriges åldrande arbetsfundament.

Många nya frågor kring de framtida förutsättningarna för vårt yrkesutövande väcks. Med ett sviktande skatteunderlag, hur ser framtidens revideringar av socialtjänstlagen ut? Med en nedbantad socialtjänstlag, vilka blir vi? Och på den teoretiska nivån; kommer generationsperspektivet i framtiden bli ett verktyg för maktanalys?

Återigen hamnar vi i brytpunkten mellan våra samhällsideal, vår ekonomi, vår yrkesetik, oss själva. I klarläggandet av alla dessa samband blir boken inte bara beskrivningen av evolutionen av en yrkeskår utan också en ovärderlig berättelse om Sverige.

Ett måste för socionomutbildningarna.

Nanna Gullström

Socionom och familjebehandlare examinerad på GU 2016

Rekordårens socionomer

Utbildning, yrkeserfarenheter och livshistorier i ett 50-årsperspektiv

Redaktörer: Carin Flemström, Stig Larsson och Hans Svärd

Utgiven av Tidskriften SocialPolitik